

Ressourcer går tabt, hver gang vi smider noget ud

Virksomheder uden incitament til at sænke mængden af affald - Under denne overskrift har Aarhus Universitet, Business and Social Sciences offentliggjort en ny ph.d.-afhandling, der fastslår, at markant højere afgifter på affald er nødvendigt.

Af | Irene Brandt

Det er ph.d. Louise Lykke Brix, der har forsket i danske og internationale industriers affaldsproduktion.

Hun peger på følgende forhold i afhandlingen:

- Hvis man hæver afgiften med én procent, så vil virksomhederne sænke deres affaldsproduktion med en halv procent.
- I virkeligheden stammer to tredjedele af Danmarks affald fra virksomhederne, og både industriens andel samt den totale mængde affald er stærkt stigende.
- Der er ikke forsket i, hvorfor industriaffald stiger. Man er gået ud fra, at det følger virksomhedernes produktion, men det gør det ikke. Virksomheder producerer en stigende mængde affald pr. produceret enhed, og det har en afgørende effekt på, hvordan affaldsafgifter virker på virksomhederne
- Da den stigende mængde affald ikke er en naturlig følge af den øgede produktion, tvinger højere afgifter på affaldet ikke nødvendigvis virksomhederne til at sænke produktionen.
- Miljøministeriet har endnu ikke taget initiativ til at standse det voksende affaldsproblem.

De påpeger i stedet, at affaldet bliver forbrændt på forbrændingsanstalter, og derved sparer man fossile brændstoffer. Kommunerne har heller ikke den store interesse i aktivt at bekæmpe affaldet, da de ejer forbrændingsanstalterne og derfor tjener penge på affaldet, siger hun.

- Alt affald er i princippet en spildt ressource.
- Affaldsforbrænding er ganske vist grønnere end fossile brændstoffer, men derfor er det stadig ikke grønt, og heller ikke noget man bør benytte sig af i det lange løb.
- De offentlige udgifter til behandling og håndtering af affald vil stige i takt med affaldet.

Enige politikere

Tage Leegaard, der er miljøordfører for Det Konservative Folkeparti erklærer sig enig i, at der bør være fokus på affaldsproduktionen. Han tilføjer:

”Der går store ressourcer tabt, hver gang vi smider noget ud - ikke bare selve affaldet, men også den megen energi og de ressourcer, der er brugt ved den oprindelige produktion af affaldet.

Jeg mener, vi bør fastholde konceptet om, at forureneren betaler for den ulempe, han pådrager samfundet ved bortskaffelsen af affaldet og evt. forureningen, og at producenten betaler for de ressourcer, der forbruges ved produktionen. Forhøjer vi afgifterne herudover bliver det til egentlige skatter, og det går jeg ikke ind for. Vi har et skatetryk, der i forvejen er alt for højt.”

Fornuftig ressourceanvendelse

Tage Leegaard understreger, at et afgiftssystem, der sørger for, at forureneren betaler, vil animere til den mest fornuftige ressourceanvendelse. Hvis vi derimod bare

skruer op for afgifterne, risikerer vi nemlig at bremse for produktion, der i virkeligheden er samfundsmæssigt rentabel. Denne tankegang forudsætter, at forurening og ressourceforbrug kan fastsættes på et realistisk niveau, men dette er jo en meget teknisk problemstilling.

”Måtte en teknisk gennemgang vise, at højere afgifter er nødvendige for at leve op til et forureneren betaler-system, så er jeg villig til at se på det, hvis vi samtidig kan holde det samlede skatetryk i ro og gerne sænke det.

Herudover bakker jeg kraftigt op om de kampagner og den vidensdeling, der kan øge forbrugernes og virksomhedernes opmærksomhed på affaldsproblemerne. Det er først og fremmest mere know-how og den almindelige, teknologiske udvikling, der skal drive affaldsproduktionen ned,” siger Tage Leegaard

Johs. Poulsen, der er miljøordfører for Radikal Venstre opfordrer til, at der i endnu højere grad bruges økonomiske instrumenter i affaldspolitikken.

”Affaldsproduktion skal forebygges. Genbrug er fortsat bedre en forbrænding, der fortsat er bedre end deponering. Økonomiske instrumenter skal med fornuft anvendes til at sikre at denne prioritering også gennemføres i praksis,” siger Johs. Poulsen.